

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 évi utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczka-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállal köte-
 lezet.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 15.

A német trónörökös látogatása.

A bécsi találkozón nem dörgött az ágyu, mint Tulonban, parádé pedig századrész annyi sem volt, de nem is kellett. Tulonban szerették volna elhítenni a világgal, hogy francia és olasz szeretik egymást, a bécsi találkozóról ugyis tudja az egész világ, hogy szeretet hozta össze.

Ifju ember a német trón örököse, de egy ereje teljében álló világbirodalom leendő ura. Es mégis, mikor a mi agy királyunk homlokán csókolt, meghajlott a hatalmas ifju s megcsókoltá azt a kezét, mely oly hosszú idő óta ritka alkotmányossággal kormányozza két birodalmát.

A díszes bevonulás után *Frigyes Vilmos* herceg először is vallásos érzelmeinek s a kegyelet követeléseinek tett eleget: istentiszteletet hallgatott, majd koszorút tett Erzsébet királyné, Rudolf trónörökös és Albrecht főherceg koporsójára. Ebben is az apjafia.

Délután öt órakor volt a Hofburgban a díszbéd, melyen királyunk tisztségében annak a reményének adott kifejezést, hogy a trónörökös látogatása még szorosabbra fogja fűzni a két uralkodóház jó viszonyát s a két állam politikai intimitását. A trónörökös válaszában megköszönte királyunknak iránta tanúsított szeretetét és jószágát, és hangsúlyozta, hogy a tradícióvá vált tisztelet és barátság érzelmeit a maga részéről is kifejezésre fogja juttatni.

Az ünnepek mai első napját az Operaház díszelőadása fejezte be, melyen épp úgy, mint az ebéden, jelen voltak *Szell Kálmán* miniszterelnök, *Lukács László* és gróf *Széchenyi* miniszterek is.

A táviratok, melyek a bécsi fogadtatásról beszámólnak, itt következnek:

A trónörökös megérkezése.

Bécs, április 14. *Frigyes Vilmos* német trónörökös ma reggel 8 óra 30 perczkor külföldről ideérkezett s az ünnepesen felkészített északnyugati pályaudvaron ő felsége, a főhercegek, *Eulenburg* herceg német nagykövet, a német nagykövetség tagjaival, Szászország és Bajorország követei, a helytartó, a hadtestparancsnok és a rendőrifőnök fogadták. A perронon felállított díszszázad zenekeze a porosz himnuszot játszotta. Ő felsége porosz tábornagyi, a főhercegek pedig, akik porosz ezredek tulajdonosai, ez ezredek egyenruhájában jelentek meg. A vonat megérkezése után a német trónörökös osztrák-magyar huszáregyenruhájában szállott ki a kocsiból, előbb katonásan szalutált, aztán megcsókoltá az uralkodó kezét, mire ő felsége magas vendégét megcsókoltá kézfelől az arcán, a trónörökös pedig viszonzta e csókokat. Ezután elléptek a díszszázad előtt. Ő felsége erre vendégét a főhercegek csoportjához kísérte, akikkel a trón-

örökös kezét fogott. Erre mindkét részről a kíséret tagjainak bemutatása következett. *Frigyes Vilmos* trónörökös kezét nyújtott *Eulenburg* hercegnek, a két említett követnek, és a megjelent méltóságoknak. Ő felsége és a trónörökös erre a főhercegek kíséretében az udvari várótermen keresztül a nyitott hintókhöz léptettek. Közvetlenül az első fogat után, amelyben ő felsége és ennek jobbján a trónörökös foglalt helyet, *Deines* tábornok következett gróf *Paar* főhadsegéddel, aztán ő felsége és a többi kíséret következett. Az utczákon összegyűlt közönség ő felségét és vendégét lelkes ovációkban részesítette. A Hofburgban *Frigyes Vilmos* trónörökös *Lichtenstein* herceg első főudvarmester, *Berzeviczy* altábornagy, a főszertartásmester helyettese fogadták és a *Pietratedura*-terembe vezették, ahol gróf *Goluchovsky* külügyminiszter és a magyar udvarnagy vártak rá. A bemutatások után a trónörökös lakosztályába vonult. Dél-eltől fél tíz órakor ő felsége a trónörökös hosszabb magánkihallgatáson fordult. Délben ő felsége a vendégek lakosztályában visszaadta vendégének a látogatást.

Bécs, április 14. Kézzel délelőtt 10 óra után a német trónörökös *Fabini* tábornaggyal és a kísérettel a protestáns templomba hajtatott, ahol *Eulenburg* herceg német nagykövet és az evangélikus egyházközösség előljáróságának tagjai fogadták. A trónörökös osztrák-magyar huszárezrednek ezredesi egyenruhájában volt. Az ünnepi szónoklatot dr. *Johann* lelkész mondta el, aki végül az evangélikus egyházközösség örömet fejezte ki a trónörökösnek a templomban tett látogatása felett. A trónörökös ott maradt az istentisztelet végeig, aztán 11 órakor a kapucinusok sirlődjéhez hajtatott. Az utczákon összegyűlt óriási néptömeg lelkes hoch-kiáltásokkal és kendődobogtatással üdvözölte a herceget. A trónörökös a gárdián vezette a sirlődjébe, ahol *Vilmos* császár nevében *Erzsébet* királyné, *Rudolf* trónörökös és *Albrecht* főherceg koporsóira gyönyörű koszorukat tett le, amelyek szalagján a német császári korona, alatta pedig *W.* kezdőbetű volt látható. A trónörökös a koporsóknál rövid imákat mondott. Tíz percznyi ott időzése után a trónörökös a közönség meg-megajuló lelkes ovációi között elhagyta a sirlődjét s a Hofburgba hajtatott, ahol lakosztályában megreggelizett. Ezután látogatásokat tett az uralkodóház valamennyi Bécsben időző tagjánál, a délután további folytatás pedig a főhercegek viszontlátogatásait fogadta.

Délután 5 órakor a Hofburg gyönyörűen felkészített reduttermében díszbéd volt. A parkolókban felállított asztal kútsó keskenyebb oldalán középen ült ő felsége, tőle jobbra a német trónörökös, a trónörökös jobbja *Mária Jozefa* főhercegnő, *Ferencz Ferdinánd* főherceg, *Mária Valéria* főhercegnő, *Ferdinánd Károly* főherceg és *Erzsébet Amália* főhercegnő. Ő felségétől balra ültek *Mária Annunciata* főhercegnő, *Olló* főherceg, *Isabella* főhercegnő, *Lajos Viktor* főherceg és *Mária Krisztina* főhercegnő. Jelen voltak továbbá: *Belov* német főkonzul, gróf *Apponyi* magyarországi udvarnagy, *Kállay* közös pénzügyminiszter, *Krieghammer* közös hadügyminiszter, *Szell* és *Körber* miniszterelnökök, az összes osztrák miniszterek, *Lukács* magyar pénzügyminiszter, gróf *Széchenyi* ő felsége személye körüli miniszter és dr. *Laeger* főigazgató stb.

A felköszöntők.

Az udvari ebéd alatt katonai zenekar játszott. *Ferencz József* király köszöntő mon-

dott, melyben üdvözölte a trónörökösöt, hű barátjának, *Vilmos* császárnak fiát és kifejezte reményét, hogy látogatása még szorosabbra fogja fűzni a két ház jó viszonyát és a két állam politikai intimitását. Ő felsége, hűségben megemlékezve fegyverbarátjáról, a trónörökösöt éltette.

A trónörökös így válaszolt:

Felédet a legalázatosabban kérem, hogy fogadja a legkegyelmesebben mélyen érzett köszönetemet az igen kegyes szavakért és a páratlanul szíves fogadtatásért. Felséged, mióta élek, oly sok szeretetben és jószágban részesített, hogy hálám felséged iránt sohasem fog megszűnni. Csak az az óhaj hat át engem, hogy felséged és háza iránt a legszívélyesebb tisztelet és barátság érzelmeit, melyek házamnak már rég kedves tradíciójává váltak, a magam részéről is fegyverbaráti hűséggel teljesen és egészen kifejezésre juttassam. Ezért poharamat e kiáltással emelem: Ő felsége *Ferencz József* császár és király éljen! éljen! éljen!

Ebéd után nagy cercle volt. Háromnegyed hétkor a díszbéd véget ért. A német trónörökös délután a külügyi hivatalhoz is elhajtatott s leadta névjegyjét *Goluchovszky* külügyminiszternek.

A mai nap ünnepeinek fényes befejezése volt az udvari opera díszelőadása. *Goldmark* Sába királynőjét adták. A szünet alatt az udvar az udvari szakaszban teázott. Vagy negyedórai szünet után A koreai menyasszony című balett megfelelőleg rövidített előadásban következett. Előadás után ő felsége a Hofburgba kísérte a trónörökösöt és aztán *Schönbrunn*ba hajtatott. Az utczákon ő felségét és vendégét nagy néptömegek a legelénkebben üdvözölték.

A német trónörökös és Szell Kálmán.

Bécs, április 14. (Saját tud. távir.) A német trónörökösnek ebéd után a könyvtár szobájában bemutatatták *Szell* Kálmán miniszterelnököt.

A német trónörökös Hohenberg hercegnőnél.

Bécs, április 15. A német trónörökös bécsi látogatásának egyik legérdekesebb mozzanata az, a melyről ma kaptunk táviratot bécsi tudósítónktól. A trónörökös ugyanis a Belső-dere-palotában látogatást tett *Ferencz Ferdinánd* trónörökös neje-nél, *Hohenberg* hercegnőnél. A látogatásról sokat beszéltek úgy társadalmi, mint pedig politikai körökben. A német trónörökös innen a spanyol lovaglóiskolába hajtatott, a hol egy órán át időzött.

A német trónörökös sétája.

Bécs, április 15. (Saj. tud. távir.) A német trónörökös az egész várost gyalog bejárta. Mindenütt rokonszenvesen és nagy ovációkkal fogadták.

Képviselő választói között.

A választások közeledését mi sem mutatja jobban, mint az a körülmény, hogy a képviselő urak szokatlanul sűrűn keresik fel választóikat. A husvétit szünet alatt pedig valóságos elárasztották a képviselők a vidéket.

Még *Tisza* Kálmán is czélszerűnek látta megjelenni választói között, — bár ezuttal politikai nyilatkozatot nem is tett közöttük.

A megyének többi kerületeiből is folyton érkezők híreink a képviselők járásáról, — különösen olyan kerületekből, ahol már ellenjelölteket emlegetnek.

Ezek közé tartozik *Magyar-Cséke* is, ahol ez ideig már négy jelölt neve került felszínre. De dacára a sok emlegetésnek — úgy értesülünk — hogy a kerület ragaszkodik mostani képviselőjéhez *Fassie* Tódorhoz, ki hamar megnyerte választói rokonszenvét. És ezt nemcsak annak az ügyes parlamenti fellépésének köszönheti, amelyben felhívta a pénzügyminiszter figyelmét az adó- és maradvány-földváltás behajlási módjára, hanem különösen annak, hogy melegen érdeklődik kerülete és választóinak érdekei iránt. Most, hogy felekezete kerületének székhelyét, ott annyi melegséggel fogadták, hogy újból való megválasztását biztosra lehet venni.

Beakarta ezuttal járni a kerület többi községeit is, de a tavaszi esőzések által megrongált utak miatt kénytelen volt ezt későbbre halasztani.

Ellenjelöltektől emlegetik *Korda* Andor birtokost, *Kupsa* Viktor miniszteri tanácsost, (mindkettőt kormánypárti programmal) — továbbá dr. *Sztán* Flórián belényesi tanárt és *Diamandi* Miklóst a g. kel. alumnatus praefektusát, — az utóbbiaknak pártállását még nem ismerik a kerületben. Csékei tudósítók szerint a jelöltek egyikének sem lehet kilátása a győzelemre — *Fassie* Tódorral szemben.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház ülései f. hó 18-án, csütörtökön veszik ismét kezdetüket. A Ház folytatni fogja az »Adria« javaslat részletes tárgyalását, mely előreláthatólag még elég viharos lesz. Mire az összeférhetlenségi bizottság az inkompatibilitási törvényvel elkészül, az Adria-javaslat is meg lesz szavazva, úgy, hogy a Ház azonnal megkezdheti az összeférhetlenségi vitát. Kormánypárti körökben azt hiszik, hogy május 20-ig, mire a delegációk összeülnek, az összeférhetlenségi törvény is meg lesz. Mi ezt nem tartjuk valószínűnek és azt hisszük, hogy a kormányt itt is oly váratlan meglepetések fogják érni, mint az Adria-javaslat tárgyalásánál, csak hogy ezuttal nem az ellenzék fog gátlót okozni, hanem a kormány saját pártja, melynek kebelében igen nagy azok száma, akik az összeférhetlenségi javaslat intézkedéseivel sehogy sincsenek megelégedve.

A budapesti függetlenségi és 48-as polgárok köre

vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését dr. *Várady* Károly elnöklésével. A választmány évi jelentését és az előterjesztett évi számadásokat egyhangulag tudomásul vette és a számadásokra nézve a felmentvényt megadta. A költségelirányzat megállapítása után a kör tiszteltbeli elnökének megválasztotta *Bartha* Miklóst, a kör támogatásáért pedig jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Holló* Lajosnak. A kör tisztikarát következőleg alakította meg: Előkök: dr. *Várady* Károly, dr. *Vig* Viktor, *Asbóth* Jenő, *Sucha* István, dr. *Molnár* Jenő. Alelnökök: dr. *Lovász* Márton, *Fényffy* Kálmán, dr.

Tetőtleni Armin, *Kardhordó* Arpad. Főjegyző: *Schöffner* János. Jegyzők: *Tóth* Ferencz, *Kunczer* Gyula. Gazda: *Bocsitzky* Kálmán. Orvos: dr. *Kratochvilla* János. Ügyész: dr. *Héray* Andor. Pénztárnok: *Kovács* Gyula. Könyvtárosok: *Scholtz* Róbert, *Szabó* Andor. Ellenőrök: *Lányi* György, *Hendler* Dávid. Számvizsgálók: *Tankó* János, *Preiszer* Endre, *Hager* József, *Kertész* Imre, *Steiner* Leo. Ezenkívül választott a kör 48 rendes és 24 pót-választmányi tagot.

Beszámoló a bibari kerületben.

A bibari választókerület országgyűlési képviselője: *Rigó* Ferencz sorba látogatja a kerület községeit s beszámolót tart, a melylyel már előkészíti a jövő választást.

Vasárnap két községben volt: *Csatáron* és *Hegyközujlakon*.

Csatár községben ünnepélyesen fogadta a választópolgárok összesége s a határig lovasbandérium ment *Rigó* Ferencz elé, akit *Sztankovich* Benjamin üdvözölt a választók nevében.

A közönség a kerület képviselőjével a község ház udvarára vonult, ahol *Bedő* Károly ev. ref. lelkész biztosította szeretetük, ragaszkodásukról s felkérte a beszámoló megtartására.

Rigó Ferencz hosszabb beszámolójában rámutatott az országgyűlés munkálkodására, majd jelezte, hogy a progresszív-adó behozatalát fogja sürgetni.

A beszámolóért *Bedő* Károly mondott köszönetet s a választók nevében felkérte a jelöltség elfogadására.

Ímnet *Hegyközujlakra* ment a képviselő. A lovasbandérium egészen *Csatár* község határáig eléje jött.

Kovács József községi bíró üdvözlése után *Rigó* Ferencz hosszasan beszélt tetszés mellett.

A jelöltség elfogadására *Bodó* Mihály egyházgondnok kérte fel.

A kerületben *Kiss* Elek volt főszolgabíró is szándékozik fellépni, szintén függetlenségi programmal; de tekintve azt, hogy a választóknak még nagyon is élénk emlékezetében van az, hogy *Kiss* Elek volt az, ki a kerületet már kétszer a Tiszák számára szerezte meg a függetlenségi párt vesztére, ez a fellépés csak afféle kalandos terv lehet, melyet táplálhatnak egyes leégelt alakok kiabálással, de szavazattal bajosan.

A nagyváradi ifjuság és a kereszt védőinek üdvözlése.

A budapesti egyetemi ifjuság lélekemelő mozgalma, melyet a kereszt jogainak védelmére indított, lelkes visszhangra talált mindenütt az egész országban, melynek minden részéből nap nap után üdvözlük a kereszt bátor védőit. Megmozdultak már a vidéki főiskolák hallgatói is. Az országos ifjusági kongresszus előkészítő gyűlésén már *Kolozsvár* és *Kassa* tolmácsolták a vidéki főiskolai ifjuság érzelmeit: *Pozsony*, *Eger*, *Pécs* már előbb indítottak mozgalmat.

Néhány nappal ezelőtt a *nagyváradi kir. kath. jogakadémia* ifjusága is megkezdte az aláírások gyűjtését a kereszt védőinek üdvözlésére. Az aláírások, — dacára az ünnepi szünetnek — serényen folynak — *felsősz aláírás* van már együtt. Ez a bizonyos oldalról nem vélt siker annyira bántotta az ifjuságnak kereszteletlen részét, hogy egyik helybeli liberális lapban már támadást intéztek ellene, mely tele van spēkelve a szokott gyanúsításokkal.

A keresztény ifjuság úgy látszik nem ijed meg tőlük. Körükből vettük a következő választ, melynek kézségesen adunk im helyet:

A »*Nagyváradi Napló*« vasárnapi számában egy cikk jelent meg, melynek aláírva e két szó tündöklük: »egy joghallgató«. Ha az illető »joghallgató« ur sziveskedett volna még egy szóval aláírását kibővíteni, ilyenformán: »egy semita joghallgató«, akkor megkímélt volna bennünket attól a fáradtságtól, hogy cikket elolvassuk; jól ismerjük ugyanis az ily aláírású cikkeket tartalmát az u. n. magyar sajtóból, melynél hasonló tendenciájú, (hol syréni, hol kesergő) hangokat már megszoktunk.

Igy azonban át kellett olvasni a cikket, s így kellett meggyőződni arról, hogy a joghallgató ur csakugyan semita, mit ha a cikk tartalma minden kétséget kizárólag be nem bizonyította is, világos szavakkal jelez annak írója midőn azt mondja, hogy ő csak különös véletlen folytán láthatta meg azt a bizonyos üdvözlő iratot, mert azt semita szemeknek látni nem volt szabad.

Ugyan tisztelt joghallgató ur, ne tegye magát nevetségessé. Talán csak nem kívánja ön meg tőlünk, hogy alázatosan önk elő járuljunk és kikérjük becses engedelmeiket arra, hogy az illetőket üdvözölhessük és ha ezt tesszük, vajjon írásban, vagy nyomtatásban tegyük-e? Igenis, mi az üdvözlést elhatároztuk és felszólítottuk az egyes joghallgatókat ar a, hogy azt írják alá. De természetesen nem szólítottuk fel erre azokat, kikről tudtuk, hogy azt aláírni úgy sem fogják. Hogy pedig ezt az üdvözlést a lapokban nem publikáltuk, annak oka részint az, hogy mi ezt nem azért tesszük, hogy vele tüntessünk, részben pedig az, amit gondolom még a joghallgató ur is megért, hogy t. i. üdvözlést nem lehet publikálni azelőtt, mielőtt az elküldetik. Különben nem hiszem, hogy volna a nagyváradi jogakadémianak olyan hallgatója, aki erről az üdvözlő iratról nem tud, annyival is inkább, mert azt már eddig is annyian írták alá, hogy ez már maga kizárja a titkolózást.

De éppen itt van a punctum saliens. Ez az oka a nagy műfelháborodásnak, hogy az aláírók nagy száma, mely egyesíti magában a róm. kath., gör. kath., ref. és luth. joghallgatókat, bosszúsággal tölti el a cikkíró urat, mit maga megvall, mondván: »Különösen bosszankodni tudtam a budapesti egyetemi ifjuság kereszt-heczcein, mikor láttam, hogy azok még a mi alma materünkben is rokonszenves visszhangra találtak.«

Ez az oka a felháborodásnak, s ez teljesen érthető. Midőn s mint a polgártársaink látják, hogy az a magasztos küzdelem, mit az egyetemi ifjuság Budapesten folytat, mindenütt visszhangra talál, de nem csak mindenütt, hanem *Grosswardein*ban is, midőn látják, hogy az ifjuság lelkesedik s ennek kifejezést is ad, mert lelkesedése olyan, amit a joghallgató ur is »rokonszenves visszhang«-nak nevez, akkor nem csodálom, ha akadnak olyanok, kik azzal akarják ellensúlyozni a lelkesedést, hogy annak keletkezését meggyanusítják.

Azt írja ugyanis a joghallgató ur: »Ha a nagyváradi jogászok véletlenül elfelejtenek lelkesedni a budapesti heczcek iránt, csak jön a budapesti központtól egy jól szerkesztett felhívás... s kész a szabad elhatározásból, hazafiai lelkesedésből származó bizalmi nyilatkozat.«

Tisztelt joghallgató ur! ha valakit meg akar gyanúsítani, legyen legalább ebben következetes. Vagy mire ide ért, elfelejtette Ön, hogy ezikke elején azon bosszankodott, hogy az alma materünkben is rokonszenves visszhangra talált a budapesti mozgalom? Vagy összetudja ön egyeztetni a kettőt? Tud Ön rokonszenves lelkesedést mutatni egy felhívásra, melyet Önhöz intéznek? Ha igen, úgy tisztelem. Én nem.

Amin azonban Ön legjobban megbotránkozik, az, hogy mi egy nyomtatott üdvözlést írunk alá. Megvallom, nem értem, hogy a mit aláírok, ha írott betűkkel adják elém, miért nem írnám alá, ha az nyomtatva van. Ugy látszik azonban, hogy erről Ön azt akarja bizonyítani, hogy mi budapestről jövő felhívás folytán lelkesedünk. Nahát ez így még nevetségesebb.

Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy üdvözölni fogják Concha Győző egyetemi tanárt, Zichy János grófot és Rakovszky Istvánt, a miért a kereszt ügyét a jogi kar ülésén és a képviselőházban nagyszabású beszédekkel támogatják. Hogy az aláírni kívánó ifjuságnak minél több példány álljon rendelkezésére, az üdvözlő szövegét kinyomatták, felszólítván az elvtársakat, hogy az üdvözlőt az aláírások nagy számával mentül imponzánsabbá tegyék.

Igy felszólították a nagyváradi jogakadémia keresztény hallgatóit is, hogy az eszméhez csatlakozzanak s egyöntetű kivitel végett a magukéhoz hasonló nyomtatványokat bocsátották a nagyváradi joghallgatók rendelkezésére. Soha sem hallott a joghallgató ur olyat, hogy valamely eszmét egy egyesület elfogad s hasonló csatlakozásra szólítja fel a hasonló egyesületeket? A joghallgató ur szerint, ha ezek az illető eszmét elfogadják, ezt megrendelésre tették s nem azért mert azt helyesnek tartják? Ennek megítélését bátran bizom minden józan eszű emberre.

Azt írja továbbá a joghallgató ur . . . tekintve, hogy a nyomtatványok manapság nem oly drágák, Rakovszky és Zichy Nándor urak ezt a passziót igen könnyen megengedhetik maguknak. Továbbá: »A Rakovszky és Zichyket pedig legjobban jellemzi az, hogy szükségét érzik annak, hogy nagyságukat s politikai működésüket ilyen blanketta üdvözlőkkel ünnepelessék.

Erre nekem nincs válaszem. En csak szerény joghallgató vagyok s nem vagyok annyira elbizakodva, hogy egy Zichy János grófot, vagy egy Rakovszky Istvánt védelmezni merészelek. De azt hiszem, hogy említetteknek legkisebb szükségük sincs védelemre *ilyen* támadással szemben.

Erre vonatkozólag csak egy megjegyzésem van. A liberális »le a tekintélyvel« elve eljuttatott bennünket oda, hogy egy joghallgató országosan elismert nagyságokat és jellemeket mer ilyen képtelenségekkel megvádolni. Ez nagyon neveléses volna, ha szomoruvá nem tenne az, hogy vannak, akik ezen nem nevetnek. Hanem hogy a joghallgató ur saját szavaival éljek, *rá nézve ez a gyanúsítás igazán nagyon jellemző!* Ha ilyesmi félszázad előtt történnék! . . . A deres korszakban! . . . O tempora, o mores.

Végül engedje meg tisztelt joghallgató ur, hogy egy kérést kockáztassak meg önhöz. Legyen olyan irgalmas és ne írja Concha egyetemi tanár nevének kezdőbetűje után azt a fatális »h« betűt, ilyenformán Concha. Ezzel Concha Győzőnek nem hiszem, hogy nagy örömet okozna, önnök pedig úgy sem használ, mert egy betűcsere sohasem fogja Conchát *Khon-ká-vá* tenni és az önnök részére meghódítani.

Egy keresztény joghallgató.

Örült az utezán.

— A szerencsétlen *Czirjék* Emil szabadon. —

Óriási riadalmat keltett vasárnap délután egy szegény szerencsétlen örült Kálvária-utezán lakói között.

A 74. számú háztól egy hatalmas testű, előkelően öltözött ember ment fel a Janky József szőlőjébe s a szőlőkarókat kezdte kihuzgálni, hogy az említett házban lakó P.-né fűhessen azok tűzénél. Egy arra járó vasúti hivatalnok *Rajalszky* Gábor szép szóval rávette, hogy távozzék a szőlőből.

Az örült ezután a vasútvonal mellett levő üres telekre ment s lehányta magáról a ruhát, még az inget is. Arany óráját, gyűrűjét szét-szórta. Majd felment a kolozsvári vasútvonalra s a *nyakát a sinre fektette.*

Csak nagy küzdelemmel lehetett elvonatolni a sinekről, de megfeszíteni nem bírták. Egy szál alsó nadrágban kiugrott az utczára s kezével, fejével verte be az ablakokat, mire elborította a vér. A közönség akiket ugyan nem bántott, menekült előre.

Már ekkor telefonoztak a rendőrségre, mert a riadalomra összeverődött néptömeg közül senki sem merde megközelíteni a nagy termetű, erős izmu szerencsétlen embert.

Később a cognac-gyár mellett belefeküdt a pocsolójába s kente a testére a sarat.

Nem sokára megérkezett *Réz* Bertalan rendőrbiztos négy rendőrrel, akiknek dolgot adott, míg kényyszerzubbonyba teheték a jobb sorsra méltó szerencsétlen tébolyodottat.

Réz Bertalan rendőrbiztosnak nevetve mondta:

— Nem *Réz* vagy, szinarany!

Az összeverődött tömeget gunyosan üdvözölte magyarul, németül, majd rájuk kiabált:

— Csak azt akartam, hogy ilyen csődületet lássak. Nagyobb bolondok akik engem bámulnak, mint én.

A szegény bomlott agyu ember megismerte az egyik rendőrt:

— Józsa, te veled megyek, de a kórházba nem.

Biztatták, hogy a rendőrhöz viszik, amire kissé lecsillapult s beszállították a kórházba.

Midőn látta, hogy a kórházba vitték, újra kitört rajta a roham s a rendőröket össze akarta harapni.

*

A szegény szerencsétlen ember *Czirjék* Emil volt vasúti ellenőr.

Ezelőtt mintegy 2 évvel sok szó volt róla Nagyváradon s még a lapokban is felszólaltak, hogy nem örült, hanem hozzátartozói akarják minden körülmények között eltenni láb alól. A következmény ezt szomorúan megzafolta.

Excentrikus viseletével mindenütt feltűnt, s mikor el akarták fogni, elbujdokolt. Csak később akadtak rá Kálvária-utezán annál a családnál, a hol most is volt.

Azóta a lipóttmezői elmeógyógyintézetben ápolták s bizonyára azt hitték, hogy kigyógyult a deliriumból. Pár nappal ezelőtt, április 11-én bocsátották ki a tébolydából.

Amint szabad lett, ismét Nagyváradra jött. Vasárnap az említett családnál ebédelt, de állítólag semmi különösét nem vettek észre viselkedésén.

Valószínűleg rajta is beteljesedett Zola Coupo-jának szomorú esete: szesz italhoz jutott s régi baja: a delirium tremens ismét erőlt vett rajta.

A rendőrség összeszedte ruháit és ékszerét s őrizet alá vette.

Mint értesülünk, a szerencsétlen embert aligha meg lehet menteni.

UJDONSÁGOK.

Tisza Kálmán Nagyváradon.

Városunk képviselője *Tisza* Kálmán itt időzése alkalmával vasárnap déli előtt meglátogatta a súlyos betegesen fekvő özv. br. *Gerliczy* Félixné, ki meghatva fogadta a látogatást. *Tisza* távozásakor azon reményének és óhajának adott kifejezést, hogy mihamarább már ép egészségben találja e nemes szívű beteg urnőt. *Tisza* Kálmánné levélileg kérdezősködött állapotáról. A megleghangú levelet *Gerliczy* né nagy örömmel fogadta.

A képviselő ezután részt vett a Szigligeti-társaság közgyűlésén, szavazott is a megüresedett választmányi tisztségek betöltésénél.

Ebédén dr. *Beöthy* László főispánnál volt, *Szunyogh* Péter alispán és *Cziffra* Gerő társaságában, délután pedig a kaszinó közgyűlésén einőkölt.

Este 8 órakor a polgármester, *Szunyogh* Péter alispán, *Cziffra* Gerő, *Hlatky* Endre társaságában meglátogatta a színházat, melynek előcsarnokában *Somogyi* Károly szinigazgató fogadta. A színházba léptekor megéjeneztek. A »Kék asszony« operettből két felvonást végignézett, és a szereplők közül többet megtapsolt.

A képviselő, mivel nem jól érezte magát egyedül vacsorázott s még az éj folyamán elutazott városunkból.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Április 21. Gyorsírók matinéja.

* **Kitüntetett ezredparancsnok.** A nagyváradi 37. József gyalogezrednek ünnepe volt vasárnap. Az ezred parancsnokát: *Aulich* Henrik ezredest, király ő Felsége a vaskoronarend III. osztályával tüntette ki, s ezen magas kitüntetést a hivatalos lap vasárnapi száma hozta nyilvánosságra. A tisztikaron kívül városunk előkelőségei közül sokan gratuláltak a kitüntetett magasrangú katonának s vasárnap déiben a József-ezred tiszti étkezőjében kitüntetett parancsnokuk tiszteletére nagy díszebédet rendezett az ezred tisztikara. Hir szerint *Aulich* ezredest nem sokára vezérőrnaggyá léptetik elő. Tegnap a 37-ik ezred tisztikara testületileg tisztelgett a kitüntetettnél. A 37-ik ezred tisztikarán kívül a helybeli tüzér és huszárezredek tisztjei közül is számosan üdvözölték. Ez alkalomból este 7 órakor házi ezredünk zenekara szerenáddal tisztelte meg parancsnokát. — Ugyancsak a vasárnapi hivatalos lap közli, hogy *don Miguel de Braganza* hercegnek, a nagyváradi 7-ik huszár ezred szolgálaton kívüli ezredesének a király a bajor Szent Hubert-rendet adományozta.

* **Számonkérőszék a városnál.** Dr. *Beöthy* László főispán április hó 25-én számonkérőszéket tart a városnál s megvizsgálja az egyes osztályok ügykezelését.

* **Ünnepélyes első áldozás Debreczenben.** Szép ünnepe volt fehérvasárnap a debreczeni káth. hitközségnek. Ezen a napon járult ugyanis 210 fiú és leányka először az Urasztalához. Az ünnepélyt dr. *Wolafka* Nándor ez. püspök tartotta, a ki ez alkalomból remek beszédet intézett a kis levitákhoz és a boldog szülőkhez. A beszéd alatt egy szem sem maradt szárazon. Az ünnepély végével pedig asztalánál vendégül látta az egész gyermekseréget és emlékekkel megajándékozta mindegyiküket, hogy így e napot életükben feledhetetlenné tegye. Sajnos, a templom kicsinysege a szülők és hozzátartozók egy részét megfosztotta attól az örömtől, hogy gyermekük első sz. áldozásán jelen lehessenek.

* **Járvány Nagyszalontán.** A vörheny és kanyaró igen nagy mértékben ütötte fel a fejét Szalontán, úgy, hogy a hatósági orvos megkeresésére a főszolgabíró az összes iskolákat, a gimnázium és a gazdasági ismétlő iskola kivételével bezáratta. A tanítás bizonytalan ideig szünetelni fog, míg a járválynak elejét lehet venni. Hir szerint több diphterikus megbetegedés is fordult elő Szalontán.

* **Athelyezések.** *Zonda* Ferencz nagyszalontai m. kir. államvasúti főnököt az üzletvezetőség ugyanilyen minőségben a kis-ujszálási állomásra nevezte ki. A *Zonda* Ferencz eltávolításával megüresedett szalontai állomásfőnökségre pedig Balaton Károly lett áthelyezve Szajolról.

* **Gizella főhercegnő Nagy-Tapolcsányban.** Bécsből táviratozzák nekünk: Gizella bajor hercegnő, a ki tegnap este Münchenből ideérkezett, ma reggel leánya, Augusztia főhercegnő látogatására Nagy-Tapolcsányba utazott.

* **Körözés párbaj miatt.** A hivatalos lap közli: 5202 1—1. *Idézés bűnügyben.* 1900. B. 33/10. Párviadal vétségének elkövetésével terhelt ifj. *Bige György*, volt alispáni iktató segéd, jelenleg újságíró a Bp. 470. §-ában meghatározott következmények mellett felhívatik, hogy jelen idézés utolsó tételétől számított egy hónap alatt az alulírt kir. járásbírósnál kihallgatás végett jelentkezék, vagy tartózkodási helyét jelentse be. Nagyvárad, 1901. évi márczius hó 24-én. A nagyvárad kir. járásbírósnak mint büntető bíróságnak.

* **Betöltendő állások a rendőrségnél.** Két állás van üresedésben jelenleg a nagyvárad rendőrségnél. Az egyik a *Fassie Sándor* megválasztása folytán megürült rendőrbiztosi állás, melyre május hó 3-áig lehet a pályázatot benyújtani. Ertesülésünk szerint eddig a következők pályáznak: *Batz Endre* irodaigazgató, ki régi szolgálati idejével és szorgalmával szerzett az állásra érdemeket; továbbá *Baranyi Menyhért* t. rendőrbiztos, ki jelenleg is a rendőrségnél van alkalmazva s szorgalmas, hasznavehető és pontos hivatalnoknak bizonyult. A másik a rendőrmesteri állás, melyre tegnap járt le a pályázat. Legtöbb kvalifikációja *Wüncsberger Ignác* városi végrehajtónak van, ki ezenkívül kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik s mint régi városi hivatalnok méltóan tarthat igényt a kinevezésre.

* **Magyar alapítványi helyek katonai intézetekben.** A hadsereg katonai nevelő és képzőintézeteiben magyar állami alapítványi helyeken levő növendékek kilépése folytán az idén előreláthatólag 18 hely fog megüresedni, ezek a folyó tanév végéig még megüresedő helyekkel együtt a jövő 1901—1902. iskolai év kezdetén a Kőszegen, Kismártonban és Kassán létező alreáliskolák I., II., III. és IV. évfolyamában, a bécsújhegyi Terézia katonai akadémiájában, a bécsi katonai műszaki iskola I. évfolyamában, végre a fiumei hadteherészeti akadémia I. évfolyamában lesznek betöltendőek. A betöltendő helyekre a magyar korona országában honos olyan ifjak pályázhatnak, a kik jó iskolai osztályzatot tudnak felmutatni, apjuk magukat bármely módon kitüntették s szerényebb anyagi viszonyok között élnek. A kérvények a honvédelmi minisztériumhoz május 15-ig nyújtandók be. A főlvelelre kijelölt pályázókat az adományozott helyekre csak abban az esetben veszik föl, ha a főlvelel vizsgát sikerrel kiállják. Ezeket a főlvelel vizsgákat, melyek különben nyilvánosak, az iskolai év kezdetét megelőző napokban tartják meg.

* **Férfiak.** *Genf* városában egy *Renard* nevű jezsuita atya hithagyást követett el és protestánsná lett. Mivel pedig az ilyen lépést indokolni is kell, azzal próbálta megmagyarázni cselekedetét, hogy ő a hit és tudomány között eltérést vett észre. Az egyetemi tanári kar azonban megvizsgálta *Renard* indokolását és azt oly tarthatatlannak és ügyetlennek találta, hogy vele többé együtt működni nem kívántak. E felfogásukról értesítették a kormányt is, mely azonban *Renardot* meghagyta katedráján. Most e dologban érdekes fordulat állt be. Az *egyetem teljes tanári kara lemondott állásáról.* A tanári kar lemondó nyilatkozatában a többi között azt mondja, hogy az az ellentét, melyet *Renard* velt felfedezni a hit és a tudomány között, diszcreditálja a tanári kart, mely ennél fogva *Renardot* méltatlannak tartja, hogy közöttük helyet foglaljon.

* **Eljegyzés.** *Gesztesi Ödön*, Nagyvárad város tb. alszámvevője, a városi tisztikar szorgalmas, derék tagja eljegyezte *Wiener Edith* kisaszonnyt Bács-Almásról.

* **Kényelmes összeírás.** Biharmegye két nagy kerületének, a szalontainak és a bihari-nak képviselőválasztókat összeíró küldöttsége igen kedélyesen, de nem praktikusán és távolról sem törvény szerint fogta fel a dolgát és ahelyett, hogy a hely színén, az egyes községekben végezte volna el az összeírást, a *Félic-fürdőbe* rendelték az egyes községek előjáróit — hol persze a polgárok nem jelenhettek meg — s ott csinálták meg 10-15 község választóinak összeírását. A kedélyes összeírás a megyei központi választmány tegnapi ülésén szóba is került, egy erélyes felszólalás is elhangzott ellene, de a választmány — napirendre tért fellette s nem sommisította meg a kedélyesen készült összeírás, melynek pontosságát ebből is sejteni lehet.

* **Tűzrendőri vizsgálat.** A főkapitánynál tegnapelőtt beszéltek meg az oly annyira fontos tűzrendőri és egyúttal közegészségi illetve köztisztasági vizsgálat módjait. Az értekezleten *Gerő Armin* főkapitány elnöke alatt jelen voltak: *Mezey Mihály* tűzoltó főparancsnok, a helybeli kéményseprők és a kerületi biztosok. Megállapodtak abban, hogy: mind három kerületben egyszerre kezdik meg a vizsgálatot; mindent az illető kerületi biztos, a kéményseprőmester és egy tűzoltó-közeg. A vizsgálatok szerdán kezdődnek és naponta reggel 9-től déli 12-ig tartanak. Minden házát megvizsgálják. A tűzveszélyesebb épületeket ezenkívül újabbán maga a főkapitány és *Mezey Mihály* is, főként arra fog kiterjedni a vizsgálat, hogy a tűzrendészeti szabályrendeletben előírt követelményeknek eleget tettek-e a háztulajdonosok?

* **Esküvő.** A budapesti előkelő fiataloknak egyik legrokonszenvesebb tagja, a N.-váradon is előnyösen ismert dr. *Tetellényi Armin*, hírneves ügyvéd f. hó 20-án esküszik örök hűséget a szombathelyi püspöki székesegyházban nagyműveltségű bájós arájának *Halász Gizellának*, *Halász Ferencz* kir. tanácsos, szombathelyi kir. tanfelügyelő szeretetreméltó leányának. Az esküvőre városunkból számosan mennek.

* **Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő számokat sorsolták ki:

5000 koronát és ezzel kapcsolatban a 600.000 korona jutalomdíjat nyert a 823-as számú sorsjegy.

2000 koronát nyertek: 51483 55881 66449 67560.

1000 koronát nyertek: 15878 16550 26766 31185 48236 50658 62452 74885 78919 89194.

500 koronát nyertek: 8767 10056 1743 21821 22451 25713 29043 32166 32903 38047 39127 46510 61368 78262 79243 79911 89320 99382 99782.

A többi kihuzott számok egyenkint 200 koronát nyertek.

* **Szemle a bórkoecisok felett.** Az e hó 25., 26. és 27-ére kitűzött bérkocsi, ló és szerszám-szemle, nem a város majorban, — mint tervezve volt, — hanem a lóvásártéren fog megtartatni.

* **Országos hírlapírógyűlés Debreczenben.** A vidéki hírlapírók országos nagygyűlésének Debreczenben való megtartása, az érkező vendégek fogadtatása stb. ügyében vasárnap délelőtt értekezletet tartottak a debreczeni hírlapírók. Az értekezleten megállapodtak abban, hogy a Pünkösds első napján érkező vendégeket ünnepélyes fogadtatásban részesítik. A város részéről *Komlóssy Arthur* főjegyző, h. polgármester fogja üdvözölni a vendégeket. Este ismerkedő estély lesz. Másnap, ünnep másnapján délelőtt féltizenegykor a hírlapíró szövetség igazgatósági, majd közvetlenül utána közgyűlése lesz. Délután két órákor Debreczen városa díszbédet ad a hírlapírók tiszteletére. Délután a város nevezetességeit s a nagyerdői népünnepélyt tekintik

meg. Másnap kirándulás lesz a Hortobágyra. Az ünnepségek rendezése ügyében a jövő hét során újabb értekezletre gyűlnek össze a hírlapírók.

* **Felozlatott kiházasítási és temetkezési egyesület.** Az »Első úpest és vidéke, leánykiházasítási, temetkezési és jótékonyági egyesület«-et a belügyminiszter felozlatta és elrendelte, hogy *vidéki ügynökségeit* is szüntessék be a rendőrhatalóságok. Ehhez képest tegnap délelőtt *Mendelényi Béla* t. fogalmazó *Réz* biztossal a helybeli ügynökségen megjelent, az összes értékeket és egyleti nyomtatványokat elkobozta. Közölte teszi a rendőrkapitányság ezuttal azt is, hogy nevezett egyesület felozolván, a tagok fizetni többé nem kötelesek; esetleges igénykeresetüket pedig hatósági uton jelentsek be.

* **A progressiv-adó behozatala.** Dr. *Bulyovszky József* polgármester a pénzügyi bizottságot tegnap délután ülésre hívta össze a szegény-ügy rendezése tárgyában, de oly csekély számmal jelentek meg a bizottság tagjai, hogy az ülést nem tartották meg, hanem eszébe mécsért folytattak, hogy miként lehetne a szegényadónál és a városi közköltőnél a progressiv-adózást behozni. Megbízta *Bordé Ferencz* tanácsnokot, hogy a progressiv adózással vonatkozólag készítsen memorandumot és pedig akként, hogy külön foglalkozék azon progressiv adóval, a melylyel a szegény-ügyön kívül a város többi bajai is elenyészethetők lennének.

* **Halálozás.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést:

Kállay Ignác a maga és rokonai nevében szomorodott szívvel tudatja nagybátyja *Kállay Lászlónak* 1901. évi április hó 15-ik napján d. e. 8 órákor Nagyváradon, élte 83-ik évében történt elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei f. hó 17-én d. u. 4 órákor foguak Földes községben az ev. ref. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra elhelyeztetni. Mely végítészteségtételre a megboldogult rokonai, barátai és ismerősei meghívotnak. Földes, 1901. április 15. Béke poraira!

* **Ismét kenyérfosztás a városnál.** Nagyvárad városánál az eddigi rendszertelen gazdálkodás a személyzettel, mindjobban megboszszolja magát. A város kátyuba jutott pénzügyi kordéjának szárazra vonását akként véli elérni a tanács, hogy a díjnokok egy részét elbocsátja. Már elment egy csapat s most ismét hat napidíjast bocsát el a polgármester május hó 1-től. Ez a takarékosági rendszer nagyon hasonlít annak a tőkozlónak az esetéhez, aki mikor már tőnkre ment, a gyufán kezdett spórolni. Ki fogja ezután elvégezni azt a munkát amit ezek a napidíjasok végeztek; vagy talán eddig a tisztviselők helyett dolgoztak a napidíjasok?

* **A rendőrség személyzeti és hivatali beszerzése.** A mai naptól kezdve, a választások folytán történt személyváltozások miatt, új beszerzés lépett életbe a rendőrségnél, mely személyek és ügyosztályok szerint a következők:

A főkapitány az 1. számú szobában. Közvetlen felügyelele alatt áll az elnöki ügyosztály.

Az ügyosztályok vezetői és helyiségei: I. (elnöki és közigazgatási, egyúttal rendőri sajtóiroda is), *Mendelényi Béla* t. fogalmazó, 7. sz. szoba; II. (bűnügyi) *Papolczy Ferencz* alkapitány 2. és 3. sz. szoba; III. (kihágási) *Szöke András* alkapitány, 4. számú szoba, IV. (iparügyi) *Giraud Arpad* fogalmazó, 11. és 12. sz. szobák; V. (eselédugyi) *Fassie Sándor* alkapitány, 16. sz. szoba; VI. (egészségügyi) *Lőrinczy Gyula* biztos, illetve a tisztí főorvos, 13. és 14. sz. szobák; VII. (vásárugyi) *Horváth Géza* biztos, 9. sz. szoba; VIII. (szegényügyi) *Altnöder Béla* közig. gyakornok, 10. sz. szoba.

A községi bíróság vezetője *Kágyi Lajos* fogalmazó, 15. sz. szoba.

Szolgálatvezető: *Réz Bertalan* biztos, hivatali helyisége az elnöki ügyosztályban.

Kerületi biztosok: Szabó Gábor (Ujváros), Kápolnay Gyula (Olaszi) és Kassay István (Váralja), helyiségük az 5. sz. szoba.

Ügyeleti szoba, egyúttal a két őrmester tartózkodási helye a 6. sz. szoba.

Panaszok felvétele az illető ügyosztályok vezetőinél történik; hivatalos órán túl pedig az ügyeletes rendőrtisztviselőknél.

* **Befelt a káposztás kádba.** Nagyszalontán Solyom Kálmán kovácmester kis gyermeke játszás közben a vízzel telt káposztás hordóba esett s mire a háznál levők észrevették, a szegény gyermek meg volt halva.

IRODALOM.

A Szigligeti-Társaság közgyűlése.

Vasárnap délelőtt a városháza nagytermében tartották meg a Szigligeti-társaság ez évi közgyűlését Rádl Ödön elnöke alatt. Jelen voltak:

Vinkler Lajos, Bakos Lajos, Sarkadi Lajos, Láng József, Sas Ede, Krüger Aladár, ifj. Markus János, dr. Várnai Ferencz, dr. Márkus László, dr. Várady Zsigmond, dr. Adorján Ármin, Gábel Jakab, Ady Endre, Papp János, dr. Edemann Menyhért, Fehér Dezső, dr. Kováts S. János, dr. Radó Ignác, Hajós Izsó, dr. Berkovits Ferencz, Hegyesi Márton, Huzella Gyula, dr. Horányi Géza, Szombathy István, Marton Manó rendes;

Keller József őrnagy, Géczy Lajos, Rimler Károly, Rothmann Jakab pártoló tagok.

A gyűlés kezdete előtt Hlatky Endre és ifj. Tisza Kálmán gróf kíséretében megjelent Nagyvárad itt időző képviselője, Tisza Kálmán is, a kit felállással és éljenzéssel fogadtak. A mint a generális helyet foglalt az asztalnál, pontban 11 órakor megkezdődött a közgyűlés.

Rádl elnök az ülést megnyitva, a jegyzőkönyv vezetésére Adorján Ármint kérte fel.

Vinkler Lajos titkár felolvasta a titkári jelentést, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

A zárszámadások tételénél Várady Zsigmond dr. indítványozta, hogy az alapítványok külön betéti könyveikben kezeltesse. Az indítványt Rádl Ödön felvilágosítása után a közgyűlés elfogadta s a pénztárnoknak a felmentvényt megadta.

A jövő évi költségelirányzatot elfogadták. Ezután következett

a választmányi tagok megválasztása.

A választmány megbízásából az elnök a megüresült két tagsági helyre dr. Bulyovszky Józsefet és dr. Radó Ignácot hozta javaslatba. (Éljenzés.)

Dr. Edemann Menyhért: A legnagyobb tisztelettel üdvözlö az ajánlottakat, de mivel az a nézet merült fel, hogy a választmány ezzel befolyásolni akarta a közgyűlési határozatot, szavazást kér.

Rádl Ödön elnök, miután a szavazást őt tag kérte az alapszabályok értelmében a szavazást elrendelte s a szavazatszedő küldöttség elnökül Sipos Orbánt, tagjaiul Fehér Dezsőt és Halász Lajost kérte fel.

A szavazás megkezdése előtt dr. Bulyovszky József polgármester abbéli aggályát fejezte ki, hogy ő, mint nem hivatalos író, talán nem foglalhat helyet a társaság választmányában. Helyesebbnek tartaná író ember megválasztását, erre kéri is a társulatot, biztosítván egyúttal a tagokat, hogy az egyesület iránti érzelmei ennek dacára változni nem fognak.

A beszédre a közgyűlés zajos éljen Bulyovszky — kiáltásokkal felelt, Rádl Ödön pedig az alapszabályokra és a tud. akadémia példájára is hivatkozva, Bulyovszkyt ismételtlen ajánlotta.

A szavazat szedés idejére az elnök a közgyűlést felfüggesztette

Bár az eredmény nem volt kétséges, a szavazás alatt mégis kissé izgatott volt a han-

gulat s csoportokba verődve tárgyalták az eshetőségeket.

A szavazás eredménye a következő volt: Beadott a két választmányi tagságra 33 szavazat; ebből esett

Radó Ignácra 33,
Bulyovszky József-re 25,
Bíró Lajosra 8.

Igy a Cséplő Péter és Potássy János halálával megüresedett két vál. tagsági helyre Bulyovszky József dr. és Radó Ignác dr. választattak meg.

Szabad Liceum.

Kováts S. János dr. indítványt adott be a társasághoz, hogy a Szabad Liceum intézményének rendezését vállalja magára. Írásbeli indoklását felolvassa a következőkben terjesztette elő:

A Szabad Liceumok célját és feladatát szinte fölösleges itt ebben a díszes gyűlekezetben fejtegetnem. Hisz mindenki tudja, hogy a Szabad Liceum tudomány és ismeretterjesztő társaság, melynek célja elméleti és sorozatos előadások rendezésével a közönség érdeklődését fölkelteni a szellemi munka és a tudományok haladása iránt s alkalmat adni arra, hogy ismereteit a gyakorlati élet, a tudomány és művészet terén mindenki meggazdagíthassa. — Nálunk Magyarországon sajátos feladata az, hogy az elméleti és gyakorlati ismeretek minden ágából rendszeres oktatást nyújtson. Figyelmét mindenek előtt azokra a körökre fordítja, melyek művelődési szükségleteiről a fennálló közoktatásügyi intézmények nem gondoskodhattak. Az egyetemi oktatásban nem részesült középosztályu felnőtteknek magasabb képzése a városokban, a különböző osztályu nőknek gazdasági nevelése háztartási kurzusok útján, a munkások és különösen a földműves lakosság műveltségének emelése; ezek azok a főbb teendők, melyekre a Szabad Liceum első sorban gondolt.

A Szabad Liceum előadói karát első sorban az egyetemi, illetőleg akadémiai és középiskolai tanárság alkotja, hozzá csatlakozik még az ügyvédi, orvosi, bírói és kereskedelmi pályán működő férfiak kiváló csoportja.

Magyarországon Budapesten karolták fel a Szabad Liceum intézményét és azzal, hogy a speciális magyar viszonyokhoz alkalmazták, életrevalónak bizonyult. S mivel Budapesten bevált s immár több éven keresztül állandó érdeklődésnek örvend, több kisebb-nagyobb vidéki városban is meghonosult.

Nagyváradon szintén történt már indítvány a Szabad Liceum meghonosítása tárgyában. Mivel azonban talán vagy viszonyok nem voltak rá alkalmasak, vagy talán mivel még várni kell arra, vajjon miként fog bevalni másutt, az indítvány lekerült a napirendről. Azóta az intézmény eszméje egyre nagyobb tért hódít, egyre több városban karolják fel s egyre nyer népszerűségben, bátorkodom tehát újra felvetni az indítványt, arra nézve, hogy a Szabad Liceum intézményét városunkba is vezessük be.

Hogy jelen indítványomat a Szigligeti-Társaság előtt tessez meg, nem azért van, mintha azt hinném, hogy a javasolt intézmény meghonosítása a Társaság feladatai közé tartoznék. Mi szépirodalmi társaság vagyunk. Célunk nem a tudományok és ismeretek népszerűsítése, hanem a szépirodalom művelése, az izlés nemesítése és Szigligeti emlékének ébrentartása. Célom csupán az volt, hogy az igen tisztelt Közgyűlést megkérjem, hogy mivel egyesíti magában Nagyváradnak legtudományosabban képzett főit, mindazokat a férfiakat, kik a magyar művelődésnek lelkesnél lelkesebb harcsojai és fáklavivői, tegye az ügyet megvitátás tárgyává, esetleg küldjön ki kebeléből egy ad hoc bizottságot, mely a Szigligeti-Társaság aegise alatt városunkban meghonosítsa és felvirágoztassa.

Az elnök ezzel szemben előterjesztette a választmány véleményét, hogy ez eszmét helyesléssel fogadják s az indítvány a választmányhoz tétessék át.

Sarkadi Lajos indítványozza, hogy a vá-

lasztmány ezekre a gyűlésekre az indítványozót is meghívja. (Helyeslés).

Kanapé-vita.

Várady Zsigmond dr. utal arra, hogy a társaságnak eredetileg demokrata szervezete volna s helyesebb volna, hogy a választmány helyett a működés súlypontja a közgyűlésre helyeztetnék át. Ezt az indítványt ő már kétszer nyújtotta be s mind a kétszer le-szavazták. Ez az oka annak, hogy a társaságnak van egy része, mely nincs a társaság működésével megelégedve. O nem tartozik ezekhez, mert a társaság működését teljesen megfelelőnek, sikeresnek tartja. De az elégtelenségnek van oka: az, hogy a társaságnak irodalommal foglalkozó tagjai a vezetésben kevés szerepet visznek. Indítványozza, küldjenek ki csak irodalommal foglalkozó tagból álló bizottságot, a mely tegye a társaság jövő évi működését bírálat tárgyává és ez a bizottság konkrét javaslattal lépjen a választmány elé. (Helyeslés).

Dr. Markus László szerint az indítvány lényege és az indoklás ellentétben vannak. A választmánnyal Várady meg van elégedve s mégis mintegy külön főkválasztmány kiküldését tartja szükségesnek. Szóló ezt a választmány iránti bizalmatlanságnak tartja. Ellenben szól Várady indítványának az is, hogy a társaság mint az elnök éppen most kifejtette, nem pusztán szépirodalmi, hanem egyúttal társadalmi egyesület is. Ezért Várady indítványát el nem fogadja. (Általános helyeslés).

Hlatky Endre nem érti Várady indítványát; meggyőződése szerint a Szigligeti-társaság annyit tett a nagyváradai társadalom érdekében, hogy többet nem is tehet. Maguk az elnök beszédei mindig irodalmi eseményt képeznek. (Zajos éljenzés). Ezzel szemben az elégedetlenséget érte, mert mindig lesznek, akik méltóknak tartanak magukat a választmányi tagságra s még sincsenek benne. Különben is nem a nagy szám teszi egy választmány sikerét, hanem az odaadó működés, amely pedig a választmányban jelenleg megvan.

Fehér Dezső az elégedetlenekről akar szólni, a kiroli Hlatky beszélt . . .

Hlatky (közbeszól) Én nem! Tessék Várady urral beszélni (tovább olvas).

Fehér Dezső a mellőzésekről beszél.

Rádl Ödön: Váradynek az indítványa, hogy a társaság demokratikusabb alapra helyeztesse, az alapszabályok megváltoztatását jelenti s erre konkrét indítvány szükséges. Ilyen nem tétetett, ezzel tehát nem is foglalkozik tovább. Az irodalmi bizottság kiküldése ellen elvi kifogása nincs, de van alaki szempontból. Fölöslegesnek tartja. Minden tag tehet indítványt a választmányhoz s mint a mult bizonyítja, a választmány az ilyen indítványokat, ha életrevalók, mindig elfogadja s tárgyalásukra az indítványozót is meghívja. Fehér Dezső szavaira megjegyzi, hogy neki esze ágában sincs állítólagos óriási tekintélyével a társaságot presszionálni, hiszen éppen ma bizonyította be a társaság az ellenkezőt, mikor a választmány indítványa ellen szavazást kért. Mindez az elégedetlenség azonban nem fogja az ő munkakérdőt csökkenteni.

Várady Zsigmond úgy látja, hogy indítványát félreértették s visszavonja.

A mi az egész hiúsági kanapépornek legokosabb megoldása is volt.

Ezzel a tárgysorozat is, de a tagok érdeklődése is kimerülve, Rádl Ödön elnök megköszönte a résztvevők közreműködését, külön köszönetét fejezte ki Tisza Kálmánnak (éljen-

zés, az egész gyűlés feláll), a ki jelenlétével a közgyűlés fényét emelte s fél egykor a gyűlést bezárta.

A Petőfi-Társaság ülése. Az Akadémia kistermében vasárnap délelőtt volt a Petőfi-Társaság rendes havi felolvasó ülése. Szana Tamás főtitkár bejelentései után Bodnár Zsigmond felolvasta Esményeink című értekezését. Az érdekes, nagy tetszéssel fogadott előadás után Makai Emil olvasta fel Genováva szimű humoros költeményét. Genovávának, a mesebeli hercegisasszonynak nincs szíve. Minden kéroit kikoszaraz, többek közt Lysandert s, az öreg királyt. Hogy a szivtelen leány Lysander iránt szerelemre gyuljon, a palotába hozatnak egy ifju pásztort, akinek titkos álma — szintén Genováva. A pásztor szerelmes daitól csakugyan felébredt lassan-lassan a leány szíve. De az így mesterségesen felidézett szerelemben nincs köszönet.

... A szerelem.

Felkölve, mint bomlott elem,
Mint tűz, mint víz — nem ismer gátat,
Égen és poklon át vágat.
Csalja az örvény, vonja a vész —
Hol ébred a szív ott alszik az ész.

A két versenyző közt ugyanis Genováva — a harmadikat választja: a csatlóást, akivel megszökik. A poétikus részletekkel teli költeményt nagy derűtséggel halgatta és a végén hosszasan megtapsolta a közönség. Az utolsó felolvasó volt Prém József, ki bemutatta A helikoni ünnep című pályanyertes vigjátékának első felvonását, a közönség nagy tetszésétől kísérve. A felolvasó ülés után zárt ülés volt.

EGYESÜLETEK.

A biharmegyei kaszinó közgyűlése.

— ápril 16.

A biharmegyei Nemzeti Kaszinó vasárnap délután tartotta meg évi közgyűlését, melyen nagyszámu előkelő közönség vett részt.

A gyűlésen maga Tisza Kálmán országgyűlési képviselő előköt.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Jelen voltak: Beöthy László dr., Bulyovszky József dr., Tisza Kálmán gróf, Szunyogh Péter, Ternyei Antal, Gyémánt Jenő, Farkas Izidor, Ficzek Lajos, Rimler Károly, Papp György, Mezey Mihály, Mártonffy Bogdán, Móré Pál, Füredi László, Imrik Péter dr., Harmathy Károly, Bozóky Alajos, Csapó Dezső, Millye Gyula, Márkus László, Orley Kálmán, Nagy Ferencz, Hoványi Géza dr., Baróthy Ákos dr., Reismann Mór, Hraniczky Károly, Bócz Géza, Hlatky Endre, Rádl Ödön, Cziffra Gerő, Wertheimstein Alfréd, Szabó József, Miskolezy Barnabás, Alexander Lajos, Vinkler Lajos, dr. Szöllösy Ernő, Pallay Lajos, Sal Ferencz, Glatz Antal, Papp János, Perczel Adolf dr., Cziffra Kálmán, Wallner Ödön, Pássy Lajos, Halász Lajos, id. Markovits Károly, Gyöngyössy István, Fráter Imre, Nemes Áron, dr. Széchenyi Jenő, Rózsa Géza dr., Gézy Lajos, Ember Géza, Velyaczk Gyula, Nizsalovszky Endre, Meskó Boldizsár, Berkovits Miklós, Bartha János dr. stb.

Tisza Kálmán elők megnyitván a gyűlést, üdvözölte a nagyszámmal megjelent tagokat s felszólította jegyzőt, olvassa fel a választmány évi jelentését.

A gonddal összeállított jelentést Cseresznyés Albert jegyző olvasta fel. A jelentés megemlékezik Tisza Kálmán kaszinói elnök hetvenedik születése napjáról, mely alkalommal küldöttségileg és feiratilag adtak tiszteletüknek kifejezést s elhatározták, hogy arcképét a kaszinó számára megfestetik.

Részvételt és megható sorokban emlékezik meg a jelentés a kaszinó két kiváló jeles tagjának, dr. Sipos Árpád és dr. Grósz Albertnek elhunytáról. Részvétüket jegyzőkönyvileg örökítik meg.

A mult évi bevétel 19.485 korona 19 fillért tett ki, a kiadás pedig 16.725 korona és 87 fillért. A fennmaradt összeg mint pénztári maradvány a kaszinó vagyonához lesz csatolva.

A zárszámadást egyhangulag tudomásul vették s dr. Márkus László pénztárnoknak a felmentvényt megadták.

A jövő évi költségvetést állapították meg ezután. 19.209 koronában állapították meg a bevételt ugyanennyi kiadással szemben. A költségvetés letárgyalása után, a választmányból kilépő tagok helyét töltötték be titkos szavazás útján.

Nagyrészt a kilépő tagokat választották be újból. A megválasztott tagok névsora a következők:

Dobosffy Alajos, Hoványi Géza dr. Király Viktor, Orley Kálmán, Rádl Ödön, Szabó József, Szunyogh Péter, Wertheimstein Alfréd, Schöpflin Agoston és Bozóky Alajos dr.

A választások befejezte után elnök a gyűlést bezárta s még hosszabb ideig maradt együtt a társaság s különféle tárgyakról folytattak élénk eszmecserét.

Felolvasás a Sz. Imre-egyletben.

A Szent Imre önképző-egylet f. hó 13-án este magas színvonalon álló felolvasó estét tartott, elsőnek Szijártó László bh. olvasta fel néhány hangulatos költeményét, majd Divéky Adorján bh. beható történelmi tanulmányban ismertette a legyelek Rómájának, Krakkónak magyar vonatkozásokban gazdag történelmi nevezetességeit, a hazáját sirató nemzet mélyen vallásos hazafiságának megható jeleit említve fel. Részletesen kitért a kamaldólok híres szerzetére és a pálosokra, kikben az egyetlen magyar eredetű szerzet pusztlását tüntette fel, minek kapcsán felmerült a pálosok visszatelepítésének eszméje. Az érdekesen és tartalmasan megírt felolvasást, a mely mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, lelkes eljenzéssel fogadták.

S P O R T.

A tornakör választmányi ülése. A következő meghívó közlésére kértünk fel:

Tisztelettel felkérem a »Nagyvárad Tornaör« választmányi tagjait, hogy a f. hó 17-én délután 6 órakor a kör helyiségében tartandó választmányi ülésen megjelenni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1901. április 15.

Jelinek Géza,
titkár.

Igazságszolgáltatás.

A tátrafüredi dráma. Az elmúlt év augusztus 7-én halva találták a Tátrafüred melletti szőlősi erdőben Flesch Zsigmond durgazdag beéti maganzót, aki azon napon Füzesesréy Emil nyitravármegyei aljgyzövel vadászott együtt. Az eset rejtélyességét növelte az a körülmény, hogy egyetlen szemtanuja Füzesesréy volt, aki azt állította, hogy Flesch halálát az ő fegyvere idézte elő, még pedig akként, hogy fegyverét lövésre készen, felhúzott ütökkel vitte, közben megbottolt a az ütő lecsapódásával eldördülő lövés Flescht fején találta úgy, hogy ez nyomban szörnyet halt.

Ezen szerencsétlenség ügyében megindult bünyvizsgálat során a löcsi törvényszék vizsgálóbírája Füzesesréyt vizsgálati fogságba is helyezte, de a kassai kir. ítélő tábla elégséges gyaukokokat semforogni nem látott a gylkosságra, tehát szabadlábra helyezte Füzesesréyt.

A vizsgálat befejeztetve, dr. Baksay József kir. alügyész gondatlanságból okozott emberölés vétsége ezimén nyújtott be vádiratot, az elhunyt fivére, Flesch Alfréd bönimi gyáros vádiratában pedig szándékos emberölés bünytetével terhálte Füzesesréyt.

A löcsi törvényszék vádtanácsa a dr. Lupkovits József törvényszéki elnök vezetése alatt megtartott tárgyaláson a pótmagánvádló fitest-

vér ügyvédjének, dr. Keszűs Antalnak és a védőnek dr. Rudnyánszky Béla orsz. képviselő ügyvéd előterjesztésének meghallgatása után a vizsgálat kiegészítését rendelte el, melynek során a terhelt védekezésére vonatkozólag vadászati és erdészeti kérdésekben szakértők fognak meghallgattatni s egyuttal a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz felterjesztést intéz a törvényszék arra vonatkozólag, hogy a nevezett miniszterium hadosztálya alá tartozó löcsér-bizottság adjon véleményét, vajjon czélozva ejtetett-e a lövés, a mely a Flesch Zsigmond életét kioltotta?

Ezen pótlások után fog csak a törvényszék a vád alá helyezés kérdésében érdemileg határozni.

SZINHAZ.

HETI MÜSOR.

Kedd: Szulamit.

Szerda: Napoleon öcsém.

Csütörtök: Kék asszony.

Péntek: Ocskay brigadéros.

Szombat: Ocskay brigadéros.

Vasárnap:) d. u. Próbaházasság.

) este: Ocskay brigadéros.

Szulamit. Ma, kedden Goldfaden híres nép-szerü dalműve, a Szulamit érdekes előadásban kerül színre. Szulamitot Székely Irén fogja játszani, kinek a szerepében nevezetes sikerei voltak. A többi szerepek az ismert kiosztásban maradnak.

Az Ocskay brigadéros bemutatójára élénk izgalommal készülnek a darab szereplői. A díszletek már teljesen elkészültek s ezeken igen szép a leégett a falu. Új jelmezeket is csináltatott az igazgató a darabhoz, mely bizonyára s káig vonzó érdekessége lesz a Szigligeti-színház repertoárjának. Az Ocskay brigadéros — melynek premierjére Herceg Ferenczet is várják — péteken mutatják be színházuk közönségének s szombaton és vasárnap ismétlik.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 177.

Idénybérl. 173 sz.

Nagyváradon, kedden, 1901. ápril. 16-án

S U L A M I T H.

Kéleti opera.

S Z E M E L Y E K :

Manoeh, polgár Bellehembben	Bognár János
Sulamith, leánya — — —	Székely Irén
Absolon, Makkabeusok törzschöl	Pintér Imre
Abigial, a főpap leánya — — —	Lányi Edith
A főpap — — — — —	Rákossy Gáspár
Avidonoh Sulamith kérője — — —	Perényi József
Jeremiás > > — — —	Nyáray Antal
Beliészár > > — — —	Füredi József

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 fr. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Témilászkék 1 frt. Érkélyülés 1-ső sor 60 kr., közep 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap szerdán, április 17-én

Napoleon öcsém.

Vigjáték.

ZENE ÉS MUVESZET.

A tavaszi tárlat megnyitása. A Képzőművészeti Társulat nemzetközi kiállítását vasárnap délelőtt nyitotta meg Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter. Az ünnepi alkalomra nagyszámú, előkelő közönség gyűlt össze a Műcsarnokba. Ott voltak: Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter feleségével és leányával, gróf Andrássy Tivadar, a Képzőművészeti Társulat elnöke, Berzeviczy Albert alelnök, Benkő Kálmán igazgató, Molnár Viktor, Radisics Jenő, Ambrozovics Béla és Beöthy Zsolt miniszteri tanácsosok, dr. K. Lippich Elek miniszteri osztálytanácsos, a művészeti osztály vezetője stb. s a Képzőművészeti Társulat tagjai teljes számában. Wlassics Gyula minisztert, aki egy órával előbb érkezett meg Velenczéből, gróf Andrássy Tivadar elnök üdvözölte. A miniszter megnyitván a kiállítást, megkezdte szemlélését a termekben. Hosszabb ideig nézte a Segantini, Lenbach és Dall' Oca gyűjteményes kiállítását, beható figyelemmel tekintette meg a magyar művészek munkáit. Szemléje végeztével a miniszter meleg szavakban adott kifejezést megelégedésének. A gyönyörűen díszített termekben a vernissage előkelő közönsége késő délutánig maradt együtt. Holnaptól kezdve a tárlat nyitva lesz a nagyközönség számára egy korona belépő díj mellett. Ma megjelent a képes tárgymutató is, ötvennél több művészi illusztrációval. A katalógus a pénztárnál hatvan fillérért kapható.

TAVIRATOK.

A minisztertanácsból.

Bécs, április 15. (Saj. tud. táv.) Ma a külügyi palotában minisztertanács volt, melynek tárgyat a delegáció elé terjesztendő közös költségvetés képezte. A minisztertanácsban Széll Kálmán is jelen volt.

Hóvihar áprilisban.

Nagy-Szeben, ápr. 15. Tegnap nagy havazások voltak. A táviró és telefon drótok leszakadtak, négy lovat a kidőlt oszlopok megöltek.

Az összeférhetlenségi bizottságból.

Budapest, április 14. (Saj. tud. táv.) Az összeférhetlenségi bizottság ülésén a képviselők feletti bíráskodásról szóló határozati javaslatot tárgyalták. Papp Géza javasolta, hogy az összeférhetlenségi ügyek felett, a házban alakítandó bíróság határozzon. Szivák ellenzi a javaslatot, mivel a képviselők pártjuk érdeke szerint járnának el. Javasolja, hogy a bíráskodást legalább még nyolcz évig a kuriához utalják. Just a Szivák indítványát pártolja, ugyszintén Plósz miniszter is, ki elvileg kéri azonban elfogadni a Papp Géza javaslatát, a szabályzatot pedig a hatos albizottsághoz utasítani javasolja. A bizottság ebben az értelemben határozott s a távollevő Rohonczy helyett a hatos albizottságot Papp Gézával egészítették ki.

A czár lemond?

Budapest, április 15. A szenzációkban dolgozó »Daily Express« a következőket jelenti Pétervárról: II. Miklós czárt a legutóbbi zavargások egész beteggétették és környezete előtt többször kifejezte, hogy nagyon megunta az uralkodást, mert nincs meg az az erélye, a mi atyját annyira jellemezte. Udvari körökben biztosra veszik a czár lemondását

az esetre, ha a czárné, a ki áldott állapotban van, ismét leánygyermeket szül. Tény az, hogy Witte, a czár mindenható minisztere a napokban hosszabban értekezett a czár fivérével, a jelenlegi trónörökösrel állítólag azért, hogy őt a várható komoly eseményekre előkészítse. (M. T. I.)

Uj aranyforrások.

London, április 15. A Reuter-ügynökség jelenti Pietersburgból: A háboru alatt a Murchison-hegységben gazdag aranyereket fedeztek fel. (M. T. I.)

Szerelmi tragédia az utcán.

Budapest, április 15. (Saját tud. táv.) Jurák Pál cipész segéd ma háromszor rálőtt Podhorányi Adél cselédre. A három lövés közül egy a képét, egy a fejét surolta, a harmadik pedig nem talált. Ezután kétszer magára lőtt s mindkét golyó súlyosan sebesítette meg. Mindkettőjüket a Rókus-kórházba szállították. Jurák tettét szerelmi bánatában követte el.

A kínai bonyodalmak.

New-York, április 15. A »New-York Herald« folytatja a Németország elleni hecczet és Shylockal hasonlítja össze Németországot, mely egy font húst akar kirágni Kína testéből, hogy ez azután elvérezzék. Nevezett lap azt kívánja, hogy az Egyesült Államok kormánya erőlyesen lépjen fel a többi hatalmakkal együtt Németország követelése ellen, melyek Kína állandó megszállását czélozzák. (M. T. I.)

Az agrár-bizottság ülése.

Budapest, április 15. (Saj. tud. táv.) Az agrár-bizottság Károlyi Sándor gróf elnöklete alatt ülést tartott. Károlyi jelezte, hogy a választások szeptemberben lesznek. Kimondták, hogy külön pártot nem alakítanak, de nagy akciókat fejtenek ki az agrár képviselők érdekében, miért is nagy gazdaggyűlést fognak tartani.

Megakadályozott betörés.

Budapest, április 15. (Saj. tud. táv.) Ma a postán pár százezer forint torlódott meg. Néhány notórius betörő mesztét vette a dolognak s behatoltak a posta épületébe. Szücs levehordó a zajra be akart menni s két sötét alak ugrott ki e perczen az ablakon. Szücs utánuk lőtt, de nem talált s a két betörő elmenekült. A pénzszekrényt már félig feltört állapotban találták.

Agyonlőtt nagyváradai honvéd főhadnagy.

Borosjenő, április 15. (Saj. tud. táv.) Áron Jenőnek, a 4-ik nagyváradai honvédezred főhadnagyának gyilkosát elfogták. Azt vallja, hogy őt a főhadnagy háromszor felpofozta.

KOZGAZDASAG.

Országos vásár Nagyszalontán. A tavaszi nagyvásárt e hét péntekjén és szombatján tartják meg Nagyszalontán.

A komádi házi ipar tanfolyam kiállítása. A biharmegyei gazdasági egyesület a következő értesítés közlésére kérte lapunkat: A földmivelésügyi miniszter támogatásával egyesületünk Komádiban rendezett kosárfonó házi ipar tanfolyam a napokban befejezést nyert. Egyesületünk, hogy a lakosság körében ezen

hasznos házi ipar iránt az érdeklődést felkeltse s azt velük megkedveltesse, elhatározta, hogy a tanfolyamon készített tárgyakat Komádiban a tanfolyam helyiségében kiállítja. A kiállítás e hó 21-én, azaz vasárnap lesz megtartva, mely napon bárki ingyen megtekintheti azt. Minél fogva felhívjuk vármegyénk érdeklődő közönségét, különösen Komádihoz közel fekvő községek lakosságát, hogy saját érdekükben tekintsék meg e tanulságos kiállítást. Nagyvárad, 1901. április 15. *A biharmegyei gazdasági egyesület elnöksége.*

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, április 15.	
Buza októberre	7.81
Buza áprilisra	7.75
Tengeri	5.40
Zab okt.	6.92
Zab ápr.	6.47
Káposzta, repce, aug.	6.47

Értéktőzsdé

Budapest, április 15.	
Osztrák hitel	721.75
Magyar hitel	728.50
Allamvasut	690
Rimamurányi	528.50
Magyar jelzálog	466.
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. április 15-én.	
Magyar aranyjárdék 4%	117.50
Magyar koronajárdék	92.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,1/2%	121.
Magyar vasut kölcsön ezüstben 2,1/2%	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	117.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	92.75
teliméresi jog megváltási kötvény	99.60
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	174.50
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	141.
Osztrák járdék papírban	98.
Osztrák járdék ezüstben	98.
Osztrák járdék aranyban	117.75
Osztrák korona járdék	97.35
Osztrák államsorsjegyek	141.
Osztrák magyar bank részvény	16.85
Magyar hitelbank részvény	702.50
Osztrák hitelintézet részvény	697.
Párisi vista	95.56
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.07
Németbirodalmi márka	117.70
London vista	240.35
20 márkás arany	23.50

Br. VUCSKICS GYULA.

22713/1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyváradai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyváradai l. sz. káptalan végrehajthatónak Kinle Ferencz ez neje Vingendorf Magdolna ujjpalotai lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében *Első sorban* az ujjpalotai 39. sz. betétben A. I. 1—9. sorszám alatt felvett szántóföldekből álló jószágtestre 892 korona kikiáltási árban, — *másodsorban* az ujjpalotai 41. sz. betétben A. I. 1—2. sorszám alatt felvett beltelkes házból és kertből álló jószágtestre 832 korona kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1901. évi május hó 3. napjának délelőtti 9 óráját Uj-Palota község házához kitűzte. Az árverésre kitett ingatlanok szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál és Mező-Keresztes község előljáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Nagyvárad, 1901. február hó 8. A kir. trvszék mint tkvi. hatóság.

Kiss András,
kir. trvszéki bír.

A
„TISZANTUL”

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken . . . . . 6 »

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkeszi hivatalok számára egyházhathóságilag jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bermáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Megholtak } papíron.
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betürendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsajtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők
a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

Krisztus követése. 80 fillér,
8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Lilionszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László

nyomda részvénytársaság

elvéállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áruk mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legújabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok, körlevelek, falragaszok, hirdetésmények, részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek, pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, étlapok, meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok, névjegyek, tánczrendek, palaczkfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések, levélpapírok és borítékok, valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkeszi hivatalok számára főhathóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.	12. Bevételi } számadás-ívek.
2. Megtértek jegyzéke.	13. Kiadási } számadás-ívek.
3. Hitehagyottak jegyzéke.	14. Adósok jegyzéke.
4. Elvált házások jegyzéke.	15. Kereszteltek } anyakönyvi kivonata.
5. Szeretias szerinti vagy házasságok jegyzéke.	16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.	17. Megholtak }
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.	18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.	19. Iskolai jelentés.
9. Kereszteltek } anyakönyve, diósgyőri	20. Jelentés a templompénztár számadásairól.
10. Egybekeltek } papíron.	21. Kereszteltek } anyakönyvi másolata.
11. Megholtak }	22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
	23. Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegzőgyártás.